

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΣΤΟΝ ΟΡΦΙΚΟ ΥΜΝΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Η Ελένη παρουσιάζει τον εαυτό της ως δύμα της Αφροδίτης. Να διαβάσετε τον ορφικό ύμνο που δίνεται παρακάτω και να συζητήσετε τη δύναμη που αποδίδεται από το κείμενο αυτό στη θεά. Να διακρίνετε πέντε επίθετα (στην αρχαιοελληνική και τη νεοελληνική απόδοση τους), που, κατά τη γνώμη σας, δείχνουν τη διαχρονική επιρροή της Αφροδίτης.

Ορφικός Ύμνος Αφροδίτης

Οὐρανία, πολύμνε, φιλομειδῆς Ἀφροδίτη, ποντογενής, γενέτειρα θεά, φιλοπάννυχε, σεμνή, νυκτερία ζεύκτειρα, δολοπλόκε μήτηρ Ἀνάγκης· πάντα γὰρ ἐκ σέθεν ἐστίν, ὑπεξεύξω δέ τε κόσμον καὶ κρατέεις τρισσῶν μοιρῶν, γεννᾷς δὲ τὰ πάντα, ὅσσα τ' ἐν οὐρανῷ ἐστί καὶ ἐν γαίῃ πολυκάρπω ἐν πόντου τε βυθῷ {τε}, σεμνή Βάκχοιο πάρεδρε, τερπομένη θαλίαισι, γαμοστόλε μήτηρ Ἐρώτων, Πειδοῖ λεκτροχαρῆς, κρυφία, χαριδῶτι, φαινομένη, τ' ἀφανῆς, ἐρατοπλόκαμ', εὐπατέρεια, νυμφιδία σύνδαιτι θεῶν, σκηπτοῦχε, λύκαινα, γεννοδότειρα, φίλανδρε, ποθεινοτάτη, βιοδῶτι, ἢ ζεύξασα βροτοὺς ἀχαλινώτοισιν ἀνάγκαις καὶ θηρῶν πολὺ φῦλον ἐρωτομανῶν ὑπὸ φίλτρων ἔρχεο, Κυπρογενὲς δεῖον γένος.

Μετάφραση

Επουράνια Αφροδίτη, περίφημη, πού σκορπίζεις μειδιάματα, γεννημένη στη θάλασσα, θεά μητέρα, πού αγαπάς τις ολονύκτιες διασκεδάσεις, σεβαστή, νυκτερινή, πού ενώνει τους ανθρώπους σε γάμο, που πλέκεις δόλια τεχνάσματα. Ω μητέρα της ανάγκης· διότι τα πάντα προέρχονται από σένα, που μπλέχτηκες με τον κόσμο και κυριαρχείς σε τρία μερίδια και γεννάς τα πάντα, όσα ευρίσκονται στον ουρανό και όσα στην εύφορη γη και όσα στον βυθό της θάλασσας, σεβαστή συντρόφισσα στο κάδισμα του Βάκχου, που γλεντάς στα συμπόσια και προξενεύεις γάμους. Ω μητέρα των ερώτων πού χαίρεσαι στα κρεβάτια με την πειθώ και ενεργείς στα κρυφά, βασίλισσα που δίνεις χαρά, που φαίνεσαι, αλλά και δεν φαίνεσαι, που έχεις σε ωραιότατες πλεξούδες τυλιγμένα τα μαλλιά σου και κατάγεσαι από καλόν πατέρα, προστάτρια των νυμφών, σύνδειπνε, σκηπτροφόρε των θεών, λύκαινα, συ που δίνεις απογόνους, φίλη των ανδρών, περιπόδητη που παρέχεις τη ζωή, συ που έμπλεξες τους ανθρώπους και το μεγάλο πλήθος των ζώων με αχαλίνωτες ανάγκες από ερωτομανή φίλτρα, έλα, ω δεικέ γόνε πού γεννήθηκες στην Κύπρο ...